

Tässä haussa valtionavustusta myönnetään vain hankkeisiin, jotka useammat kunnat toteuttavat yhdessä.

Avustusta ei voi hakea sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeisiin. Sosiaali- ja terveysministeriö tukee toimialansa kehittämistä erikseen. Yksinomaan aineiston digitointihankkeisiin ei myöskään myönnetä avustusta.

Hakiessaan kunnat sitoutuvat noudattamaan [valtionavustuslakia \(688/2001\)](#) sekä valtioneuvoston asetuksessa ja avustuksen hakukirjeessä mainittuja avustuksen käytön ehtoja. Lisäksi kunnat sitoutuvat osallistumaan valtiovarainministeriön verkostotyöhön ja raportoimaan edistymistä valtion Hankesalkku-välineellä avustuspäätöksessä määriteltävinä ajankohtina.

Tallenna ja jatka myöhemmin

1. Hakijakunta/hankehallinnoija *

Paimion kaupunki

Tallenna ja jatka myöhemmin

2. Muut työhön sitoutuneet kunnat, järjestöt, yritykset (ml. järjestelmätoimittajat), oppilaitokset ja muut toimijat *

Naantalin kaupunki
Paimion kaupunki
Paraisten kaupunki
Raision kaupunki
Salon kaupunki???
Innofactor Oyj
Cloudia Oy

Tallenna ja jatka myöhemmin

3. Hakukohteessa korostuvat näkökulmat

- Tietoaineistojen laadun kuvaaminen, arviointi ja kehittäminen osana kuntien tiedonhallintaa sekä toiminnan, tehtävien tai sisäisten prosessien digitalisointia ja uudistamista.
- Osaamisen kehittäminen ja varmistaminen osana toiminnan, tehtävien tai sisäisten prosessien digitalisointia ja uudistamista.

Tallenna ja jatka myöhemmin

4. Hankkeen nimi

Varsin Digi

5. Hankkeen kuvaus

Seudun kunnat ovat tehneet yhteistyötä vuodesta 2010 asti Paraisten kaupungin (silloinen Länsi-Turunmaa) aloitteesta asianhallinnan osalta. Alkuperäinen seudullinen yhteistyö alkoi tiedonohjaussuunnitelmien tekemisestä. Yhteistyö on ollut täysin oma-aloitteista ja omarahoitteista, arkistoinnin ja asianhallinnan yhdyshenkilöt ovat keskustelleet, kehittäneet, kouluttaneet ja neuvoneet toisiaan. Aiheina ovat olleet niin kansallinen palveluarkkitehtuuri KaPa, palvelutietovaranto, tiedonohjaussuunnitelma, EU-tietosuoja kuin käytännön asiatkin kuten kirjaamiskäytännöt, sähköinen säilyttäminen ja allekirjoitus sekä asianhallintajärjestelmien päivitysten käytännön asiat.

Tapaamisia on pidetty noin puolen vuoden välein ja jokainen kunta on vuorollaan emännöinyt tapaamista. Tähän hankkeeseen valikoituivat seudullisten ne viisi kuntaa, jotka käyttävät samaa asianhallintaohjelmaa ja ovat suurin piirtein samassa tilanteessa tiedonhallinnan kanssa. Hanke mahdollistaa yhtenäisemmät toimintatavat ja aidon kehittämisen hankkeeseen kohdennettujen resurssien avulla.

Hankkeen etenemistä seurataan seudullisten tapaamisissa ja hankkeessa hyväksi havaitut tietojärjestelmäriippumattomat sekä muihin kuin asianhallintajärjestelmään liittyvät toimintatavat saadaan kokeiltavaksi ja käyttöön myös muille seudun kunnille. Asianhallintaohjelma Dynasty on käytössä noin puolella Suomen kunnista. Asianhallintaohjelman integraatio- ja migraatiopuoleen kohdentuvia kehittämistoimia voidaan jatkojalostaa kaikissa Dynastyä käyttävissä kunnissa.

Hankkeen osallistujakunnista Paraisten kaupunki on kaksikielinen, joten kieliasia tulee huomioitua hankkeessa.

Koko hankkeen toimintaa ja tavoitteita ohjaavat tiedonhallintalaki, digipalvelulaki ja Kansallisarkiston määräys 22.12.2021 arkistoitavien asiakirjojen muodosta. Samalla pystytään toteuttamaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen sekä tietosuojalain tietosuojalle määrittämiä vaatimuksia ja suunnitellaan integraatioarkkitehtuuri.

Varsin Digi –hanke on kuin pöytä, jolla on neljä jalkaa. Yhdistävänä pöytälevynä toimii tiedonhallintalaki ja hankkeen neljä jalkaa ovat:

- tiedonhallintamalli
- integraatiot ja migraatiot
- paperiaineiston kartoitus ja digitointi
- asiantuntijapalvelut ja koulutus

Pöytä pysyy pystyssä kolmellakin jalalla, mutta tukevammin neljällä.

Jokainen kunta osallistuu hankkeen eri osioihin oman tarpeensa laajuisesti, mutta yhteistyössä muiden kanssa.

Tarpeita ja toiveita on runsaasti. Osallistujakuntien kehittämiskohteita on läpikäyty yhteisissä palaverieissa. Kehittämiskohteiksi ovat valikoituneet hankkeeseen ne asiat, joille on suurin tarve. Työmäärää ja siihen tarvittavaa aikaa on vaikea ennakoida tässä vaiheessa.

Tarve esim. saada aineistoja siirrettyä sähköiseen arkistoon on akuutti, mutta osaamista sen toteutukseen ei ole tarpeeksi. Sähköistä arkistoa varten täytyy olla ajantasainen tiedonohjaussuunnitelma. Jokaisella osallistujakunnalla on tiedonohjaussuunnitelma eli TOS, jota ylläpidetään saman järjestelmätoimittajan tiedonohjausjärjestelmässä.

Tiedonohjaussuunnitelma on oleellinen osa hanketta ja osallistujakunnilla se on pitkälle toteutettuna.

Tiedonohjaussuunnitelma ei valmistu koskaan, vaan elää tilanteiden (mm. lakimuutokset, uudet tehtävät, prosessimuutokset, Kansallisarkiston määräykset) mukaan. TOS elää ja muuttuu myös tämän hankkeen aikana ja valmistuttua.

Viidellä erilaisella kunnalla tiedonhallintalain soveltaminen on eri vaiheessa. Kuntien tiedonhallintaan osoittamat resurssit ovat hyvin erilaisia ja tavoite esim.

tiedonhallintamallin riittävästä tasosta vaihtelee.

Tiedonhallintamalli

Tiedonhallintamallin osalta hankkeessa on tavoitteena luoda selkeä toimintamalli, miten kunnan kannattaa omaa tiedonhallintamallia luoda, toteuttaa ja ylläpitää. Mallin täytyy hyödyntää kuntaa hankkeen päätyttyäkin, eikä se saa jäädä kertaluonteisesti kasaan kyhätyksi listaksi.

Tiedonhallintamalli elää ja kasvaa jatkuvasti ja pelkästään toimivan pohjan luomiseen tarvitaan aikaa, tietämystä ja henkilöresurssia.

Osallistujakunnilla on erilaisia järjestelmiä

tiedonhallintamallin toteuttamista varten ja osalla ei ole järjestelmää lainkaan.

Tiedonhallintamallin valmiusaste vaihtelee kunnittain 0 – 85 % välillä. Pääosa kunnista on todennut, että tiedonhallintamalli ei valmistu omin voimin.

Tiedonhallintamalli on Naantalın kaupungin ensimmäinen versioon lähes valmis. Jatkossa Naantalın kaupungilla on tarkoitus vielä täydentää tietoturvan osiota tiedonhallintamallissa sekä tutkia mahdollisuutta liittää arkistonmuodostussuunnitelmaan. Paimiolla valmiina on noin 10 %. Salossa tiedonhallintamallin ylläpidosta vastaa tiedonhallintatyöryhmä. Osa tiedonhallintamalliin kuuluvista kuvausvelvoitteista on kuvattu muissa suunnitelmissa ja selosteissa, mutta niitä ei ole koottu tiedonhallintamalliksi tai erillistä tiedonhallintamallia laadittu. Erillisen järjestelmän hankkiminen on nostettu esiin, mutta hankintaa ei ole tällä hetkellä valmisteilla.

Paraisten kaupunki ei ole vielä hankkinut mitään järjestelmää. Rasion kaupungilla työ on aloitettu, valmiusaste noin 10 %.

Naantalın kaupungin tiedonhallintamallin asiantuntija, tämän hankkeen yksi projektityöntekijä, luo yhdessä muiden kuntien asiantuntijoiden kanssa selkeän, tietojärjestelmäriippumattoman tavan, jolla tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaus kannattaa toteuttaa. Hankkeen kuntien koko vaihtelee noin 11 000 – 53 000 asukkaan välillä, joten tiedonhallintamallin toimintatapa pystytään monistamaan erilaisten kuntien tarpeisiin, kaksikielisyyttä unohtamatta.

Järjestelmäriippumatonta asiantuntijapalvelua ja koulutusta tiedonhallintamallin rakentamiseen ostetaan ulkopuoliselta toimijalta.

Integraatiot ja migraatiot

Erilaisille integraatioille ja migraatioille on runsaasti tarvetta. Kuntien kesken on keskusteltu paljon hankkeeseen valittavista migraatioista ja integraatioista, toiveita on paljon enemmän kuin on mahdollista edes pilotoida vähäisesti. Myös järjestelmätoimittajien kanssa on pidetty palaverieita, saatu esittelyjä ja käyty sähköpostikeskusteluja.

Hankkeessa suunnitellaan integraatioarkkitehtuuri, jonka tarkoituksena on vähentää kuntien tämänhetkistä ongelmaa eli tiedon siiloutumista.

Asianhallintaohjelma Dynasty for SQL on ollut kunnilla käytössä jo pitkään ja siitä on olemassa useita passiivikantoja. Raision kaupungilla oli käytössään Dynasty 360. Kaikilla osallistujakunnilla on nyt käytössään Dynasty 10 –versio. Vanhat kannat täytyy saada migroitua nykyiseen asianhallintaohjelmaan ja siitä eteenpäin sähköiseen arkistoon. Kirjaamistapa on muuttunut ja täydentynyt vuosien varrella, joten vanha materiaali ei toimi sellaisenaan nykystandardien mukaisesti. Aineisto täytyy rikastaa ennen migraatiota. Paimiossa migraatio on jo tehty, mutta aineistoa ei rikastettu. Aineiston käytettävyys ei ole parhaalla mahdollisella tolalla.

Suomessa yleisesti käytössä oleva oppilashallinto-ohjelma Primus on käytössä tämän hankkeen osallistujakunnissa. Primuksessa ei ole sähköistä arkistoa, joten aineisto täytyy siirtää eteenpäin integraatioalustalle ja sieltä sähköiseen arkistoon. Paimiossa Primuksessa (varhaiskasvatus-Wilma) ovat perusopetuksen ja lukiokoulutuksen aineistojen lisäksi myös varhaiskasvatuksen aineistot elokuusta 2021 alkaen. Opetuksen tietovaranto on suuri ja sisältää aineistoa, joka on salassa pidettävää JulKL 24 § mukaan.

Talous- ja henkilöstöhallinnon aineistot ovat osalla kuntia ulkopuolisen toimijan omistamassa ja ylläpitämässä järjestelmässä, osalla omissa. Aineisto on kunnan oma. Osa aineistosta toimitetaan paperisena kunnalle. Aineisto täytyy saada siirrettyä sähköiseen arkistoon, mutta sitä ennen se täytyy saada siirrettävään muotoon. Tähän ostetaan tietojärjestelmäriippumatonta koulutusta.

Hankintaa koskevat asiakirjat ovat osittain päällekkäin kahdessa järjestelmässä, hankintaohjelma Clouidiassa ja asianhallintaohjelma Dynastyssa. Tämän lisäksi osa materiaalista myös tulostetaan.

Clouidiasta täytyy saada automaattisiirto Dynastyyyn, jotta käsityö vähenee eikä asiakirjoja tarvitse enää tulostaa.

Suomi.fi -yhteys pitää saada laajemmin käyttöön. Hankkeessa kehitetään kaksipuolista viestintää kuntalaisten ja kunnan välillä, mm. tietopyyntöjen ja avustushakemusten osalta.

Paperiaineiston kartoitus ja digitointi

Paperiaineistoa on kaikilla runsaasti ja neljällä kunnalla on vahva tarve kartoitukseen. Kunnista Naantali, Parainen ja Salo ovat kuntaliitoskuntia, joilla on mukanaan myös lakkautettujen kuntien materiaalia.

Paperiaineiston kartoitus/digitointi ovat tehtäviä, jotka eivät onnistu omin voimin. Melkein kaikilla osallistujakunnilla on tarkoitus rekrytoida tähän henkilö tekemään työtä hankerahalla.

Salon kaupungilla ei ole tällä hetkellä tarvetta kartoitukseen, mutta mikäli rahoitusta saadaan digitoijan palkkaamiseksi, ovat rakennusvalvonnan asiakirjat sellaisia, joita voitaisiin digitoida Lupapisteeseen. Naantalin kaupunki käyttäisi digitoituun aineistoon myönnetyn rahan digitoijan palkkaamiseksi vuodeksi. Digitoitavaksi tulisi Naantalin ja yhdistyneiden kuntien valtuustojen ja hallitusten pöytäkirjat liitteineen. Raison kaupungilla on tarve digitoitavan aineiston kartoitukseen sekä kartoitetun aineiston käsittelyyn, metatietojen ja tiedostomuotojen esisuunnitteluun. Paimion kaupungilla on tarvetta sekä kartoitustyöhön että digitointiin. Kartoitustyötä on paljon. Kartoituksen jälkeen digitoinnin pilottina toimivat Paimion osalta pysyvästi säilytettävät kirjaston karttaluettelot, jotka ovat selkeästi järjestettyinä omissa mapeissaan.

Paraisten kaupungilla on tarve kartoitukseen sekä digitointiin.

Osa pysyvästi säilytettävästä paperiaineistosta on selkeästi rajattuna ja olemassa vain paperimuodossa. Paperiaineisto kuvataan myös tiedonhallintamalliin sekä asiakirjajulkisuuskuvaukseen.

Metatietomallin määrittely on keskeinen tehtävä, kun asiakirjojen digitalisointia suunnitellaan. Todennäköisesti osaa metatiedoista kuten versiotiedot ja käyttörajoitukset tullaan ylläpitämään kuntakohtaisissa järjestelmissä. Hankkeessa voisi tutkia kannattaisiko muiden metatietojen (esim. kaikki asiakirjan löytymistä helpottavien tietojen) olla keskitetyssä järjestelmäriippumattomassa rakenteisen tiedon hallintajärjestelmässä, joka tarjoaa liittymän myös kansallisiin määrittelyihin.

Master data management MDM koostuu ydintiedosta, joka noudattaa kansallisia referenssitietoja, esim. kunnanumerot, postinumero. Esimerkiksi sähköisen arkiston lisäosa voi toimia MDM-moduulina. Moduulissa voidaan hallita arkistointijärjestelmän ydintietoja ja mm. erilaisia luokituksia sekä kategorisointeja mutta ei minkään muun järjestelmän tai prosessin. Arkistointijärjestelmä voi tarvita esim. tallennusvaiheessa tiedon käyttäjän organisaatioyksiköstä tai tiedon missä sijainnissa näytetään mitään asiakirjoja. Nämä ovat tietoja, joita muutkin järjestelmät tarvitsevat ja joiden ylläpitopaikka ei primääristi ole arkistointijärjestelmä vaan esim. taloushallinnon ohjelma tai paikkatietojärjestelmä.

Tietojärjestelmävaatimuskehikon määrittely
Selvitetään mitä on otettava huomioon jatkossa tietojärjestelmähankinnoissa. Tarpeet ilmenevät tarkemmin hankkeen edetessä. Huomioitava on esim. rajapintojen käytettävyys, koneluettavuus ja metatiedot
Kehikon luomiseen tarvitaan kumppani avuksi ja malli luodaan työpajoissa.

6. Hankkeen organisointi

Hankkeella on oma ohjausryhmä, joka kokoontuu kuukausittain. Ohjausryhmän jäsenistä koostuva tiivis iskuryhmä eli 5D-nyrkki työstää ja organisoii hanketta sekä omassa kunnassaan että yhteistyössä muiden kanssa. Isäntäkunta solmii sopimukset osallistujakuntien kanssa hankkeen yksityiskohdista. Hankeavustus jaetaan tasan osallistujakuntien kanssa. Kunta saa itse päättää miten oman osuus jakaantuu ostopalveluiden ja henkilökustannusten osalta. Mikäli joku kunnista ei täysimääräisesti käytä omaa osuuttaan, se voidaan jakaa tasan muiden kuntien kesken.

7. Mitä tuotoksia hankkeessa luodaan ja millaisin toimenpitein niihin päästään?

Tiedonhallintamallia varten luodaan tietojärjestelmäriippumaton ja käytännönläheinen toimintaohje, jota noudattamalla pystytään tekemään tiedonhallintamalli, joka palvelee sekä kuntalaisia että kuntaa itseään riittävällä tasolla. Mallia tehdään viiden kunnan kesken yhdessä siten, että asiassa pisimmällä oleva toimii asiantuntijaorganisaationa. Lopputuloksena on valmis tai melkein valmis tiedonhallintamalli ja toimiva työtapa siihen, miten malli saadaan tehtyä.

Kunnat pitävät asiakirjajulkisuuskuvausta tiedonhallintalain vaatimusten (906/2019 28 §) mukaisesti.

Asiakirjajulkisuuskuvaus on eri kunnilla erilaisessa valmiusvaiheessa. Osalla asiakirjajulkisuuskuvaus on integroitu tiedonhallintamallia ylläpitävään järjestelmään. Kuvaus avustaa kuntalaisia tietopyyntöjen kohdistamisessa.

Tietopyyntöjen saapumisessa kuntaan on eroja. Osa tietopyynnöistä saapuu suoraan toimialalle (esim. tietopyynnöt rakennusluvista) ja osa sähköpostilla virkamiehelle. Yksityishenkilöiden tietopyynnöt saapuvat kuntaan monin eri tavoin ja asia jää usein kirjaamatta myös asianhallintaan. Tietopyyntöjä varten kaivataan selkeää toimintamallia. Nykyisessä prosessissa on pieni, mutta mahdollisuus tietoturvaloukkaukseen olemassa.

Ihanteellisessa tilanteessa tietopyynnöt tulevat kuntaan asiakkaalta suomi.fi -tunnistautumisen kautta suoraan asianhallintaohjelmaan oikeilla metatiedoilla ja myös vastaukset lähetetään suomi.fi -viestipalvelua käyttäen. Jos tähän saadaan luotua hyvä malli, samaa mallia voidaan hyödyntää muissakin tunnistautumisen vaativissa prosesseissa, esimerkiksi yhdistysten ja yksityishenkilöiden avustushakemuksissa.

Avustushakemukset tulevat kunnille eri tavoin, osa sähköpostilla, osa paperilla, osa Forms-kyselyn kautta. Hakemusten siirto asianhallintaan on työlästä, yhteystietojen metsästyshankalaa ja päätösten tiedoksiannoissa on virheen mahdollisuus olemassa.

Integraatioarkkitehtuuri rakennetaan kahdesta palikasta, integraatiopalvelu ja masterdatamanagement

Integraatiopalvelu sisältää seuraavat toiminnallisuudet, integraatioalustan, API:en hallinnan ja identiteetinhallinnan. Integraatioalustan avulla voidaan hoitaa erityyppiset sovellusten väliset integraatiot. Alusta mahdollistaa liiketoimintaprosessien tarpeiden mukaisesti tiedonvälityksen ja tiedonsiirron eri palveluiden välillä. API:en hallinta tukee ohjelmistorajapintojen elinkaarta aina rajapinnan suunnittelusta julkaisuun ja käytön valvontaan. API:en dokumentaatio on hyödynnettävissä ja rajapinnat julkaistaan kehittäjäportaalissa mahdollistaen yhteisen kehittämisen.

Identiteetinhallinta mahdollistaa keskitetyn ja hajautetun identiteetinhallinnan yhdistämisen. Identiteetinhallinnan lisäksi käyttäjän oikeudet voidaan federoida eri järjestelmien välillä, hoitaa väliaikainen käyttöoikeuksien luvitus sekä mahdollistaa toisen puolesta asiointi.

Palvelun tehtävänä on yhdistää eri toimijoiden palvelut järjestelmärajoista riippumatta yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, tarjota yhtenäinen malli sekä kansallisten palvelujen integrointi ja luoda kyvykkyys integroida olemassa olevat palvelut osaksi prosesseja. Palvelu pohjautuu avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin.

Master data management on toimintamalli kriittisen ydintiedon hallintaan. Siinä teknologian tuella tarjotaan organisaation keskeisille prosesseille yhdenmukaiset, ajantasaiset, laatuvarmistetut ja luotettavat ydintiedot käyttöön. MDM tunnistaa toiminnalle kriittiset ydintiedot ja tuo ne yhteen paikkaan hallittavaksi ja jaeltavaksi eri järjestelmien ja sidosryhmien käyttöön. Tiedon laadun parantuaessa prosessit toimivat vähemmän virhein.

Hankkeessa luodaan pohja siirrolle substanssin käyttämistä tietojärjestelmistä integraatioalustaan ja siitä eteenpäin sähköiseen arkistoon. Hankkeessa testataan ja opetellaan toiminnan vaiheet, päivitetään tiedonohjaussuunnitelma ajan tasalle ja kokeillaan siirtoa käytännössä.

Lopputuloksena on toimiva siirto sähköiseen arkistoon/integraatioalustalle ja malli siitä, miten projekti kannattaa toteuttaa.

Pienempinä kokonaisuuksina toimivat asianhallintaohjelman passiivikantojen migrointi tämänhetkisen asianhallintaohjelman passiivikannaksi tai suoraan ko. kunnan käytössä olevaan sähköiseen säilytysjärjestelmään sekä avustushakemusten prosessin uudistus suomi.fi -kirjautumista hyväksikäyttäen ja hakemusten suora tallennus asianhallintaan.

Pääosin passiivikannoissa ei ole tiedonohjaussuunnitelmaa ohjaamassa, eivätkä kaikki asiakirjat ole kytkeytyneenä asioihin. Lisäksi metatiedot eivät täytä järjestelmissä SÄHKE2-normeja eikä tiedonhallintalautakunnan pakollisia metatietoja. Näin ollen materiaalin läpikäynti sähköisen pitkäaikaissäilytyksen ja mahdollisen tulevan SAPA-siirron varmistamiseksi on syytä toteuttaa huolellisesti.

Metatietojen määrittely auttaa myös asioiden hakuun passiivikannasta. Osa asiakirjoista on skannattu järjestelmään ilman OCR-tunnistusta ja otsikon ollessa ylimalkainen tai virheellinen, hakeminen aineistosta on melko mahdotonta.

8. Hankkeen toteutusaikataulu ja toimenpiteiden vaiheistus

Hanke päästään luultavimmin aloittamaan vasta alkusyksyllä 2022, riippuen valtionavustuksen päätöksestä ja mahdollisista lisäselvityspyynnöistä.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa on tulevan arkkitehtuurin rakenne eli MDM- ja TIA-maailmojen yhdistäminen.

Seuraavaksi käynnistetään tiedonhallintamallin rakentaminen. Tiedonhallintamalli kulkee rinnalla kaikissa hankkeen vaiheissa ja koko hankkeen ajan.

Muut hankkeen integraatiot ja migraatiot lähtevät myös käyntiin jo syksyn 2022 aikana, vaiheistaen niin että kaikki eivät ole päällekkäin. Aikataulutukset riippuu myös järjestelmätoimittajista, joten tarkkaa aikataulua on mahdotonta tehdä

Paperiaineisto kartoitus ja/tai digitointi alkaa vuonna 2023.

Tietojärjestelmähankintoja koskeva vaatimuskehikko tehdään hankkeen viimeisenä osana, kun opittu mitä pitää vaatia.

9. Millaisen toiminnallisen parannuksen tuotokset saavat aikaan hakukohteessa?

Hanke edistää tiedon eheyttä, käytettävyyttä ja muuttumattomuutta koko tiedon elinkaaren ajalta. Master data management luo pohjan tietomallien ja metatietojen ylläpidolle keskitetyssä järjestelmässä suunnitelmallisesti ja kontrolloidusti. Tämä omalta osaltaan tukee kunnan sähköisen tiedonhallinnan yhdenmukaisuutta ja todennäköisesti parantaa tiedon liikkuvuutta järjestelmien välillä.

Asianhallintajärjestelmän passiivikantojen aineiston läpikäynti varmistaa nopeuttaa tiedon löytymistä myöhemmin ja tekee käytöstä poistuvan järjestelmän käytön lopettamisen mahdolliseksi mahdollistaen sähköisen pitkäaikaissäilytyksen.

Käsin tehtävä rutiinityö tulee vähenemään erilaisten integraatioiden kautta.

Tallenna ja jatka myöhemmin

10. Mikä muuttuu kunnan toimintatavoissa ja prosesseissa?

Hankkeen on tarkoitus auttaa prosessien digitalisoinnissa, tiedonhallintalain vaatimien toimintatapojen uudistamisessa ja kouluttaa henkilöstöä tekemään muutokset.

Tiedonohjaussuunnitelma tulee tutummaksi myös muille toimijoille kuin asianhallinnan kanssa toimijoille ja sen tuoma hyöty kasvaa.

Integraatio mm. hankintajärjestelmän ja asianhallintaohjelman kanssa vähentää tulostustyötä sekä välitallennuksia hankintaohjelma-verkkolevy-asianhallintaohjelma. Työ tehostuu ja virheen mahdollisuudet pienenevät.

Sähköinen arkisto ja integraatiot sähköiseen arkistoon vähentävät tarvetta omien verkkolevyjen ns. varjoarkistoille. Varjoarkistot luovat organisaatioille hallitsemattomia henkilörekistereitä, joista ei saada kerättyä yksilöityjä lokitietoja. Pitkään tai pysyvästi säilytettävää aineistoa ei voi eikä edes saa säilyttää operatiivisissa järjestelmissä. Jos integraatiota sähköiseen arkistoon ei ole, materiaali täytyy tulostaa.

Yhdenmukainen malli suomi.fi -kirjautumista hyväksikäyttäen vie kunnan digitalisaatiota roimasti eteenpäin.

Esim. virallista tietä saapuvat tietopyynnöt tulevat varmasti kirjatuksi asianhallintaan viranomaiselle saapuvina asiakirjoina, eivätkä jää lojumaan kenenkään pöydälle tai roikkumaan henkilökohtaiseen sähköpostiin.

Mallia voidaan laajentaa mm. avustushakemuksiin ja kuntalaisaloitteisiin. |

11. Miten toimintatapojen ja prosessien muutos johdetaan ja viedään läpi? Miten sitä seurataan?

Erillistä kattavaa digitalisaation nykytilan arviointia ei ole tehty erikseen kaikkien viiden kunnan osalta tätä hanketta varten.

Pääasiallisesti kunnissa on vielä paljon kehitettävää, asia vaihtelee toimialoittain.

Esim. Paimion kaupungilla hankkeen etenemistä seurataan tietohallinnon johtoryhmässä ja johtoryhmässä. Näiden kahden lisäksi kaupungilla on kaupunginjohtajan asettama tiedonhallintalain ohjausryhmä, joka hallintosäännön mukaisesti vastaa tiedonhallintaan liittyvien tehtävien toteuttamisesta. Hanketta seurataan myös tiedonhallintalain ohjausryhmässä. Hankkeen ohjausryhmänä toimii Paimiossa tietohallinnon johtoryhmä.

Naantalissa hanketta seurataan tiedonhallintalain ohjausryhmässä, jonka puheenjohtajana toimii hallintojohtaja. Ohjausryhmän vastuulla on tiedonhallintalain vaatimusten organisointi ja toteuttaminen kaupungin sisällä sekä toimenpiteiden seuraaminen. Asiantuntijoina ohjausryhmässä on kaupunginlakimies (tietosuojavastaava), tietohallintopäällikkö (tietoturva), tiedonhallinnan asiantuntija (asianhallinta) sekä projektisuunnittelija (tietohallinto ja tiedonhallinta). Ryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa.

Salon kaupungilla hanketta seuraa kaupunginjohtajan johtoryhmä.

Tallenna ja jatka myöhemmin

12. Miten hanke kytkeytyy siihen sitoutuneiden kuntien strategioihin?

Hanke kytkeytyy hankkeeseen sitoutuneiden kuntien strategioihin seuraavasti:

Naantalın kaupunkistrategia on viimeksi hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.6.2018 vuosille 2018–2022. Tällä hetkellä uutta strategiaa työstetään. Voimassa olevassa strategiassa yhdeksi menestysteemaksi on nostettu Digi-Naantalın, joka palvelee ja osallistaa kuntalaisia. Strategian menestysteemat ohjaavat kaupungin talousarvioiden ja suunnitelmien laatimista. Osana Digi-Naantali-teemaa on tuotu kärkitoimenpiteenä tavoitteeksi sähköisten palvelujen lisääminen asiakkaan tarvetta vastaavaksi sekä kaupungin verkkopalvelujen kehittäminen.

Paimion kaupungin voimassa oleva strategia on tehty vuosille 2018-2022, hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.6.2018 § 36. Voimassa olevan strategian mukaisesti Paimion kaupunki panostaa sisäisissä prosesseissa organisaation resurssien käytön digitalisointiin ja digitalisaation mahdollisuuksiin. Strategian kulmakivinä henkilöstön osalta ovat henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä tiedolla ja tiedon johtaminen. Sisäisten prosessien ja organisaation näkökulmasta digitalisaatiota hyödyntämällä kehitämme kustannustehokkuutta laadusta tinkimättä. Uusi strategia 2022 - 2026 on rakenteilla, tavoitteena hyväksyä 8.6.2022 valtuustossa.

Paraisten kaupungin tämänhetkinen strategia on tehty vuosille 2018-2022, hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.6.2018 § 61. Tällä hetkellä työstetään uutta strategiaa. Voimassa olevan strategian mukaan yhtenä painopistealueena on digitalisaation lisääminen ja sen kautta prosessien, tiedonhallinnan ja asiakasviestinnän parantaminen ja nopeutuminen.

Raision kaupunkistrategia 2035 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Strategian yhtenä teemana on osallisuus ja toimintakulttuuri. Tämä pitää sisällään mm. tiedon tehokkaan hyödyntämisen johtamisessa ja päätöksenteossa sekä avoimen ja kehittyvän toimintakulttuurin. Toimivalla tiedonhallinnalla ja digitaalisuuden kehittämisellä tuetaan ja vahvistetaan näiden osa-alueiden toteutumista.

Salon vuoteen 2026 ulottuva kaupunkistrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.4.2018 § 48. Uusi strategia on valmisteilla. Yksi strategiatalona kuvatun strategian kivijaloista on hyvä johtaminen, joka edellyttää muun muassa toiminnan suunnittelua, muutostarpeiden ja kehittämiskohteiden tunnistamista sekä kehittämistoimenpiteiden toteuttamista. Tiedonhallinnan osalta tiedonhallinmalli on yksi työkalu näiden toimenpiteiden toteuttamiseksi.

13. Mihin laajempiin asioihin toiminnan muutoksella on vaikutuksia?

- asukkaiden hyvinvointi paranee
- alueen elinvoima vahvistuu
- palveluiden järjestäminen taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla edistyy
- kuntien talous vahvistuu
- eriarvoisuus tai syrjäytyminen vähenee
- osallisuus paranee
- ympäristön tila paranee tai päästöt vähenevät
- muu, mikä?

Tallenna ja jatka myöhemmin

14. Perustelut vaikutuksista (kysymys 13)

Kaikki osallistujakunnat noudattavat strategiaansa kirjattua digitalisaation edistämistä.

Prosessien tehostaminen luo säästöjä pitkällä tähtäimellä. Läpinäkyvyys hankintaprosesseissa tehostuu.

Integraatioarkkitehtuuri parantaa ylläpitoprosesseja ja selkeyttää vastuita. Ylläpitoon käytetyn kokonaistyömäärän väheneminen johtuen ylläpidon keskittämisestä yhteen järjestelmään aiemman usean järjestelmän sijaan, samoin aiemmin useassa paikassa tehty ylläpito on jatkossa näkyvä ja mitattava toiminto.

Passiivijärjestelmien ylläpidon poistuminen (myös levyasematila), tiedonhaku nopeutuu kattavin metatiedoin sähköisesti löydettävissä sekä useamman henkilön haettavissa.

15. Arvio hankkeen taloudellisista vaikutuksista ja kustannussäästöistä.

Hanke hillitsee menojen kasvua tulevaisuudessa.

Tallenna ja jatka myöhemmin

16. Ovatko vaikutukset ja säästöt?

- kertaluonteisia
- pysyviä
- sekä että

Tallenna ja jatka myöhemmin

17. Millä mekanismilla vaikutukset ja säästöt syntyvät?

Digitalisaation ja tiedolla johtamisen keskiössä on tiedon hyödyntäminen. Jotta varmistamme tiedon löytymisen nopeasti ja tarkasti, tulee tiedon olla hyvin järjestyksessä ja metatiedotettu.

Hyvin suunniteltuna sähköinen säilytysmuoto on manuaalista hakua moninkertaisesti nopeampi. Sekä asianhallintajärjestelmien passiivikantojen metatietojen rikastaminen ja tiedon järjestäminen edistää huomattavasti omalta osaltaan tulevaisuudessa tiedonhakuja.

Samoin arkistoitavien (säilytysaika päättynyt) analogisten asiakirjojen digitointi ja metatiedottaminen mahdollistaa sähköisen tiedonhaun ja tätä kautta myöhemmin myös lopullisen arkistoinnin esim. SAPAn. Sähköisessä muodossa tieto on myös useamman ihmisen haettavissa, kuin esimerkiksi vain yhden arkistovastaavan. Tämä lisää tiedon käytettävyyttä omalta osaltaan.

18. Millä aikataululla vaikutusten ja säästöjen odotetaan syntyvän?

Asianhallinnan passiivikantojen osalta esim. Naantalissa on tavoitteena päästä tuloksiin jo 2023 vuoden aikana. Samoin digitoitu aineisto on melko nopealla aikataululla vietävissä sähköiseen säilytysjärjestelmään ja siten haettavissa, todennäköisesti jo hankkeen aktiiviaikana. |

Tallenna ja jatka myöhemmin

19. Miten vaikutusten ja säästöjen syntymistä seurataan?

Vaikutusten ja säästöjen synty näkyy vasta pitkän tähtäimen tavoitteissa.

Esim. valmis tietojärjestelmien vaatimukehikko luo selkeät raamit tietojärjestelmähankinnoille. Kalliita lisäkustannuksia voidaan ehkäistä, koska osataan jo alun perin hankkia oikeanlaisia tuotteita. |

Tallenna ja jatka myöhemmin

20. Millaiset päätökset hankkeen toteuttamisesta on tehty ja koska?

☒ hakijakunta/hankehallinnoija	Paimion kaupunki on käsitellyt as
☒ kunta A	Naantalin kaupunki on käsitellyt a
☒ kunta B	Paraisten kaupunki on käsitellyt a
☒ kunta C	Raision kaupunginjohtajan viranh
☒ kunta D	SALO???????
☐ kunta E	
☐ kunta F	
☐ kunta G	
☐ kunta H	
☐ kunta I	
☐ kunta J	

21. Mitkä ovat hankkeen toteuttamisen merkittävimmät riskit?

☒ organisoitumiseen ja prosessiin liittyvät riskit, millaiset:	Osallistujakunnat eivät anna hanl
☒ aikatauluun liittyvät riskit, millaiset:	Asiat eivät etene suunnitellussa a
☒ kuntien päätöksentekoon ja toimintakulttuuriin liittyvät riskit, millaiset:	Hanketta ei pidetä tärkeänä ja so
☒ resursointiin, osaamiseen tai kustannusarvioon liittyvät riskit, millaiset:	Kunnat eivät anna hankkeelle tar
☒ tekniset riskit, millaiset:	Järjestelmätoimittaja tai suunnitel
☒ toiminnan tehostumishyötyä ei saavuteta	
☒ hanke luo pysyviä kustannuksia, jotka eivät tehosta toimintaa	
☒ muut riskit, millaiset:	Henkilöriski on aina suurin riski. A

Tallenna ja jatka myöhemmin

u. Tässä avattuna:

Mitkä ovat hankkeen toteuttamisen merkittävimmät riskit?

Henkilöriski on aina suurin riski. Asian- ja tiedonhallintaan on panostettu kunnissa perinteisesti minimaalisella henkilöstöresurssilla.

Normaaliarki pyörii hankkeen rinnalla jatkuvasti ja välttämättömät työtehtävät, kuten vaalien järjestäminen menee aina hanketehtävien edelle.

a. Organisoitumiseen ja prosessiin liittyvät riskit, millaiset: Osallistujakunnat eivät anna hankkeelle tarvittavaa henkilöresurssia.

Hankkeen laajuus nujertaa osallistujat työmäärällä.

Talouden ja henkilötyöpäivien seurantaan ei panosteta tarpeeksi.

b. Aikatauluun liittyvät riskit, millaiset:

Asiat eivät etene suunnitellussa aikataulussa.

Tarvittavaa asiantuntijapalvelua ei saada oikea-aikaisesti.

Hanketta ei saada suljettua ajoissa siten, että tilintarkastajalle jää tarpeeksi aikaa tehdä tilintarkastus.

Asiat etenevät, mutta mikään ei valmistu.

c. Kuntien päätöksentekoon ja toimintakulttuuriin liittyvä riskit, millaiset:

Hanketta ei pidetä tärkeänä ja sovittua resurssia ei saada hankkeelle.

Kunta kokee muut asiat tärkeämmiksi (Covid19-pandemia) ja kunnan intressi hankkeen toteuttamisen läpivientiin laskee.

Erilaiset päätöksentekoprosessit vaikuttavat etenemiseen, päätöksenteoltaan hierarkisemman kunnan päätöksenteko hidastaa myös muiden osallistujien toimintaa.

Siiloutunut toimintakulttuuri vaikeuttaa pakollista yhteistyötä talouspalveluista vastaavan yksikön kanssa.

d. Resursointiin, osaamiseen tai kustannusarvioon liittyvät riskit, millaiset:

Kunnat eivät anna hankkeelle tarvittavaa henkilöresurssia.

Hankkeen kannalta oleellinen henkilö vaihtaa työtehtäviä tai työpaikkaa.

Kunnan oma osaaminen ei riitä hankkeen toteuttamiseen.

Kustannusarviossa ei pysytä.

Hankkeen loppupuolella tulee liian kiire.

e. Tekniset riskit, millaiset:

Järjestelmätoimittaja tai suunniteltu asiantuntijataho ei osallistu hankkeeseen suunnitellusti.

Testissä oleva ohjelma tai toimintatapa ei istu kunnan muuhun toimintaympäristöön.

Järjestelmätoimittajan asiantuntijapalvelut ovat hintavampia mitä on suunniteltu.

Ostetut asiantuntijapalvelut jäävät ylätasoinnoinniksi, eivätkä ohjaa ja opasta oletetusti.

f. Toiminnan tehostumishyötyä ei saavuteta

Kunnat eivät ota käyttöön hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja.

g. Hanke luo pysyviä kustannuksia, jotka eivät tehosta toimintaa

Jos integraatioiden automaatiohyöty on pieni ja käsityötä jää paljon.

Tällöin kunta joutuu maksamaan sekä tehdystä integraatiosta

mahdolliset ylläpitokustannukset ja varaamaan henkilöresurssia tekemään käsityön, jotta prosessi toimii.
h. Muut riskit, millaiset:

22. Onko hankkeen pohjana hyödynnetty muissa kunnissa kehitettyjä palveluja, järjestelmiä tai toimintamalleja?

- kyllä, mitä?
- ei, miksi?

Tallenna ja jatka myöhemmin

Tämä avattuna:

Naantalın tiedonhallintamalli.

Paimion kaupunki on tehnyt jo migraation asianhallintaohjelman edellisen version passiivikannoista uuteen asianhallintaversioon. Migraation onnistumisesta on jo kokemusta, mutta rikastusvaihe uupuu kokonaan.

Paimion kaupungin ja Sauvon kunnan kuntien digitalisaation yhteishanke Vaka-Digi (VN/11801/2019) loi pohjan käsitellä koko oppimisen polun samassa ohjelmassa eli varhaiskasvatuksesta toiseen asteeseen. Pysyvästi säilytettävät aineistot, kuten esim. varhaiskasvatussuunnitelmat, täytyy edelleen tulostaa. Tämä hanke on luonnollinen jatkumo siihen, että koko tietoaineisto saadaan pidettyä sähköisenä.

Lahden kaupunki on esitellyt osallistujakunnille integraation toimivuutta hankintajärjestelmän ja asianhallintaohjelman välillä.

23. Voidaanko hankkeen oppeja ja lopputuloksia hyödyntää ja monistaa muissa kunnissa? Miten?

Kyllä voidaan. Hankkeeseen lähtevät kunnat valikoituivat saman asianhallintaohjelman ja maantieteellisen sijainnin perusteella, mutta hankkeen tuloksia ja toimintatapoja voidaan käyttää muuallakin.

Vaikka asianhallintaohjelma on tässä tapauksessa sama, kuntien toimintatavat ja resurssit ovat hyvin erilaiset.

Asiakirjahallinnon seudullisten tapaamisissa on ollut edustajia laajalti ympäri Varsinais-Suomea. Tapaamisissa kokoontuvat kuntien asianhallinnan ja tiedonhallinnan osaajat. Tapaamisissa on ollut aina eri painopisteitä, joten osallistujina on ollut vakiorukan lisäksi kirjaajia, tietohallintojohtajia, hallintojohtajia kuin tietosuojavastaaviaakin.

Osallistuvia kuntia ovat olleet vuosien varrella mm. Loimaan, Turun, Raision, Paimion, Naantalın, Paraisten, Salon ja Kaarinan kaupungit ja Sauvon, Maskun, Ruskon ja Liedon kunnat.

Hankkeen kaikkia osa-alueita tullaan esittelemään seudullisissa tapaamisissa koko hankkeen ajan ja vielä jälkeekin.

Kaikki saavutetut tulokset jaetaan myös muiden kuntien kesken, positiiviset ja negatiiviset.

Tällä osa-alueella ei ole aiemmin hankkeita ollut, joten oppeja voidaan jakaa myös itse hanketoiminnan osalta.

Integraatioarkkitehtuuria luotaessa hyväksikäytetään kuntayhteistä alustaa, jolloin muut pystyvät hyödyntämään toisten tekemää työtä.

Tallenna ja jatka myöhemmin

24. Millainen suunnitelma hankkeeseen sisältyy näiden kokemusten ja tiedon jakamiseksi?

a. Minkä hankkeella tavoiteltavien tulosten arvioitte olevan sellaisia, että ne tulisi ottaa käyttöön muissa kunnissa?

Hankkeessa tiedonhallintamallin osalta sparraajana toimiva Naantalın kaupungin projektityöntekijä on esitellyt Naantalın tiedonhallintamallia ja sen etenemisen vaiheita asiakirjahallinnon seudullisissa tapaamisissa ensimmäisen kerran jo vuonna 2020 Liedon ja Sauvon kunnille sekä Turun, Salon, Paimion, Raision ja Kaarinan kaupungeille. Lisäksi hän on pitänyt yksityisesittelyitä aiheesta Hollolan, Kaarinan, Kärkölan ja Paimion kanssa. Hän on pitänyt puheenvuorot välillä painottuen asiakirjajulkisuuskuvaukseen, välillä tiedonhallintamalliin Kuntaliiton, FCG:n ja tiedonhallintalautakunnan webinaareissa. Samoin hän on kouluttanut Hallintoakatemiaa kautta tiedonhallintamallista yleisesti.

Tavoitteena on jatkaa esittelyjä ja jatkossa on mukana myös tämä hanke. Seuraava tilaisuus on Kuntaliiton digiviikolle kesäkuussa 2022.

Lähes kaikissa suomalaisissa kunnissa on ollut käytössä asianhallinnan järjestelmä, jossa ei ole ollut tiedonohjausjärjestelmää eikä tiedonohjaussuunnitelmaa taustalla. Kaikissa näissä järjestelmissä tiedon läpikäyminen, metatietojen ja muun tiedon rikastaminen sekä asiakirjojen liittäminen asioille tulee ajankohtaiseksi tiedon löytymisen ja säilymisen takaamiseksi.

Hanke voi tuoda myös sellaisia toimintamalleja, joista voidaan todeta että näin ei kannata toimia. Myös virheistä oppiminen ja niistä kertominen on tärkeitä muille kunnille.

b. Luoko hanke edellytyksiä kuntien väliselle yhteistyölle (esimerkiksi tiedon yhteiseen käyttöön)?

Hanke sekä luo uusia edellytyksiä kuntien väliseen yhteistyöhön että ylläpitää niitä. Lähiseudun kunnat ovat tehneet yhteistyötä tiedonhallinnassa jo yli 10 vuoden ajan. Samaa asianhallintaohjelmaa käyttävät ovat jo verkostoituneet ympäri Suomea jo asianhallintaohjelman käyttäjäpäivillä.

Myös Kuntaliiton järjestämien tilaisuuksien kautta on verkostoiduttu esim. Pohjois-Karjalan kuntien kanssa.

Pohjois-Karjalan kunnilla on käytössä sama asianhallintaohjelma kuin tällä Lounais-Suomen hankkeen toimijoilla.

Pohjois-Karjalan kuntien kanssa on tulossa tilaisuus toukokuussa 2022, jolloin yksi osallistujakunta esittelee tiedonhallintamallin rakentamista pienen kunnan näkökulmasta.

Esittelemme hanketta myös mielellämme muille kunnille, jotka ovat hankkeesta kiinnostuneet. Hankkeemme on herättänyt kiinnostusta jo hakemuksen tekovaiheessa.

c. Ketkä ovat tulosten hyödynsaajat ja miksi?

Hankkeen tuotoksista hyötyvät kaikki toimialat ja kuntalaiset. Tavoitteena on, että hankkeessa kehitetään sellaisia osa-alueita ja suoritetaan sellaisia tehtäviä, jotka olisi joka tapauksessa kuntia sitovan lainsäädännön puitteissa ratkaistava lähivuosien aikana.

d. Minkälaisia toimenpiteitä kunnat aikovat tehdä tulosten laajemmaksi levittämiseksi?

Esim. Naantali nyt jo pitänyt tiedonhallintamallista paljon koulutusta, opastusta ja sparrausta eri kunnille ja muille organisaatioille.

Tuloksia esitellään seudullisten asiakirjahallinnon yhdyshenkilöiden tapaamisissa.

Onnistuessaan integraatiot mm. sähköisen hankintajärjestelmän ja asianhallintaohjelman välillä luo monelle toimivan malli. Samoin integraatio oppilashallinto-ohjelman ja sähköisen arkiston välillä on todella toivottu ja kaivattu toiminto.

e. Keiden tahojen tulisi olla mukana? Hyödynnettävät yhteistyöverkostot

Mm. oppilashallintojärjestelmä Primusta (Wilmaa) käyttävät kunnat ovat yksi yhteistyöverkosto, lähialueen kunnilta on jo kuulunut kiinnostusta aiheeseen. Vaikka kunnan tiedonhallinta ei olisi kaikilla osa-alueilla samalla tasolla kuin tässä hankkeessa, voivat kunnan jotkut osa-alueet hyödyntää hankkeen tuloksia ja oppeja. Tietoa tämän osa-alueen etenemisestä voidaan välittää ylikunnallisissa sivistysjohtajien tapaamisissa, samoin kuin hankintaohjelman ja asianhallintaohjelman integraatiosta voidaan välittää hankintayhdyshenkilöiden ylikunnallisissa tapaamisissa.

Minkälaisia resursseja se edellyttäisi?

Suppeasti ja suoraviivaisesti asia vain esitellään seudullisessa asianhallinnan vastuuhenkilöiden tapaamisissa. Tällöin resurssin tarve ei ole suuri.

Jos asiaa halutaan tarkastella ja jatkokehittää sekä ottaa muiden lähikuntien (ei hankkeessa mukana olevien) kantoja mukaan, resurssin tarve kasvaa.

Tarvitaan aikaa sekä yhteisille tapaamisille ja kehittämispäiville, kuntien lähtökohdat ja tiedonhallinnan osaamisen aste on hyvin erilainen.

Hankkeesta pitäisi myös rakentaa selkeä tietopaketti, onnistumisista sekä epäonnistumisista.

Tiedon välittäminen tarvitsee myös ns. mainoskasvoja, jotka haluavat kertoa hankkeesta julkisesti. Sama henkilö, joka rikastaa metatietoja tai kartoittaa asiakirja-aineistoja, ei välttämättä halua esiintyä suurille ihmismassoille vieraassa auditoriossa tai esiintyä kenellekään yhtään missään.

g. Mitä kanavia ja toimintatapoja levittämiseksi tarvitaan?

h. Aikataulu

25. Kuvaa hankkeen suhde ja riippuvuudet muihin samaan kokonaisuuteen liittyviin keskeisiin valtakunnallisiin tai alueellisiin hankkeisiin ja niiden toteutukseen

Hankkeen yksi osa on suomi.fi -tunnistautuminen, joka valtakunnallisesti tärkeimpiä ellei tärkein digitalisaation hanke.

Kuntien aineistojen siirto Kansallisarkiston SaPaan ei onnistu, ellei tehdä juuri niitä valmisteluja, joita tässä hankkeessa halutaan edistää.

Arkkitehtuurirakenteessa hyväksi käytetään valmiita yhteyksiä mm. Digi- ja väestöviraston väestötietojärjestelmään (VTJ).

Tallenna ja jatka myöhemmin

26. Hyödynnetäänkö hankkeessa kansallisia yhteisiä palveluja, kuten sähköisen asioinnin tukipalveluja ([Suomi.fi-palvelut](#))?

Hankkeessa hyödynnetään suomi.fi -tunnistautumista esim. tietopyyntöjen prosessin parantamisen osalta. Tavoitteena on korvata esim. palvelupisteeseen toimitetut tai sähköpostitse tulleet yksityishenkilöiden tietopyynnöt vahvaa tunnistautumista vaativalla tietopyyntölomakkeella. Lomake siirtyisi suoraan asianhallintaohjelmaan eli asia tulisi automaattisesti oikeilla metatiedoilla vireille. Myös päätösten tiedoksianto tai esimerkiksi lisätietopyynnöt ja -vastaukset voisi toteuttaa Suomi.fi-palveluita käyttäen. Onnistuessaan tätä samaa prosessia voidaan käyttää mm. kunnille osoitetuissa avustushakemuksissa ja kuntalaisaloitteissa.]

27. Mitä yhteisiä tietomäärittämiä hankkeessa hyödynnetään [Yhteentoimivuusalustalta](#)?

Tiedonhallintamallia ja integraatioarkkitehtuuria rakennetaan yhteentoimivuusalustan tietomäärittämiä hyväksikäyttäen.
Hankkeessa syntyy uusia toimintatapoja, jotka kuvataan mm. PTV:oon. PTV käyttää yhteentoimivuusalustan tietoja.

Tallenna ja jatka myöhemmin

28. Mitä uusia, Yhteentoimivuusalustalle kuvattavia sanastoja, koodistoja ja tietomäärittämiä hankkeessa syntyy?

Tiedonhallintamallia ja integraatioarkkitehtuuria rakennettaessa saattaa syntyä uusia sanastoja, koodistoja ja tietomäärittämiä.
Uudet toimintamallit kuvataan PTV:oon siltä osin kuin sinne kuuluvat.

Tallenna ja jatka myöhemmin

29. Miten arkistoinnin ja digitoinnin osalta noudatetaan [Kansallisarkiston määräyksiä ja ohjeita](#)?

Kansallisarkiston määräys 22.12.2021 arkistoitavien asiakirjojen muodosta 1.1.2022 alkaen on yksi hankkeen lähtökohdista.

Kansallisarkisto oli kiinnostunut lähtemään tähän hankkeeseen mukaan SaPa-projektin osalta, mutta kunnilla valmiutta SaPa-siirron osalta ei vielä ole. Kaikilla osallistujakunnilla ei ole vielä sähköistä arkistoa hankkeen alkaessa.

Arkistokartoitusten yhteydessä asiakirjojen arvon määrittäminen tehdään kunnan tiedonohjaussuunnitelman ja/tai arkistonmuodostussuunnitelman sekä Kansallisarkiston määräysten, ohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Dynasty6 passiivikantojen metatietojen läpikäynnissä ja rikastamisessa noudatetaan Kansallisarkiston SÄHKE2-normia sekä tiedonhallintalautakunnan suositusta (10.6.2021) asiankäsittelyn metatiedoista vähintään pakollisten metatietojen osalta.

Tallenna ja jatka myöhemmin

30. Kuinka varmistetaan digitaalisten palveluiden sisältöjen havaittavuus ja ymmärrettävyys sekä käyttöliittymien ja navigoinnin hallittavuus ja toimintavarmuus saavutettavuusvaatimusten mukaisesti? ([Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta 306/2019](#))

Saavutettavuusseloste tehdään tiedonhallintamallin www-sivuille julkaistavan osan osalta.

Tallenna ja jatka myöhemmin

31. Onko hankkeessa tehty [EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen \(GDPR\) 35 artiklan mukainen tietosuoja koskeva vaikutustenarviointi](#)?

kyllä

ei, miksi?

Teksti tässä: Ei ole. Hanke ei keskity selkeästi yhden ohjelman toiminnallisuuksien parantamiseen, vaan on laajempi kokonaisuus joka keskittyy kunnan lakisääteisten toimintojen parantamiseen. Vaikutustenarviointia ei voida tehdä tiukassa aikataulussa näin monen toimijan ja erilaisen kunnan ollessa yhteispelaajina.

32. Miten hankkeeseen mahdollisesti liittyvät riskit esimerkiksi henkilötietojen käsittelyn osalta on tunnistettu ja kuinka tunnistettuihin riskeihin on varauduttu?

Jokainen kunta käsittelee vain omia henkilötietojaan. Aineistojen käsittelyä koskevat samat tietosuoja- ja tietoturvamääräykset kuin muulloinkin.

Integraatioarkkitehtuurissa käytettävä yhteistyökumppani on tietoturva-auditoitu Q2/2022. |

33. Arvioi seuraavien hankkeissa mahdollisesti syntyvien kustannusten suuruus euroina ilman arvonlisäveroa

"Syötä summat numeroina ilman tuhatmerkkejä, tekstiä tai €-merkkejä. Esim. 10000."

a. henkilöstökustannukset	<input type="text" value="450000"/>
b. ostetun tai käyttöluvalla hankitun tutkimuksen, tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, joita käytetään yksinomaan hanketta varten	<input type="text" value="250000"/>
c. matkakustannukset	<input type="text" value="10000"/>
d. toimitilojen vuokrat	<input type="text" value="0"/>
e. muut toimintakustannukset, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset.	<input type="text" value="1000"/>
f. arvonlisäverottomat kokonaiskustannukset	<input type="text" value="711000"/>

34. Kuvatkaa tarkemmin, mistä asioista syntyvät kustannukset muodostuvat.

Kaikilla osallistujakunnilla ei ole käytössään ohjelmaa, jossa voisi ylläpitää tiedonhallintamallia. Käytössä olevat ohjelmat eivät ole samoja. Tasapuolisuuden ja käytännöllisyyden vuoksi myös se osallistujakunta, jolla ohjelmaa ei ole - täytyy se hankkia. Siksi nämä hankkeen aikaiset lisenssikustannukset tulevat mukaan toimintakustannuksiin.

Konsultointiin ja muuhun asiantuntijakoulutukseen ja - palveluun on laskettu kustannuksia yhteensä 250 000 euroa.

Jokainen kunta rahoittaa avustuksella henkilöstökustannuksia paperiaineiston kartoittajan/digitoijan palkkaukseen. Kartoittaja/digitoijan palkka on noin 2200 euroa (+ sivukulut).

Jokainen kunta on laskenut oman tarpeensa olemassa olevan henkilöstön irrottamiseksi hankkeelle. Tämän lisäksi hankkeelle on varattu sekä asianhallinnan että tietohallinnon ammattilaisia noin 14 osuudella 10 % – 60 %, sekä hankkeen koulutuksiin osallistuvia tähän päälle noin 70 henkilön verran.

Henkilöstökuluihin on budjetoitu yhteensä

Matkakuluihin on laskettu kulkemiset eri kaupungeissa pidettäviin työpajoihin, tapahtumiin ja tutustumisiin. Tässä hankkeessa on toivottu erityisesti lähitapaamisia, koska esim. moni tiedonhallinnan/asianhallinnan asiantuntija on kunnassa ainoa laatuaan ja aito sosiaalinen kanssakäyminen luo hedelmällisempää yhteistyötä.

Matkakuluihin on budjetoitu yhteensä 10 000 €.

Ennalta-arvaamattomiin vähäisiin tarvikeuluihin on budjetoitu yhteensä 1000 €.

35. Arvioi hankkeen rahoitus arvonlisäverottomista kustannuksista euroina

"Syötä summat numeroina ilman tuhatmerkkejä, tekstiä tai €-merkkejä. Esim. 10000."

a. digitalisaation kannustinjärjestelmästä haettava (voi olla enintään 85% arvonlisäverottomista kustannuksista)	604350
b. osallistujakuntien rahoitusosuus (euroa)	yhteensä 106650
c. muu rahoitus, mikä? (euroa)	0
c. muu rahoitus, mikä? (euroa)	0
c. muu rahoitus, mikä? (euroa)	0
d. hankkeen kokonaisrahoitus arvonlisäverottomista kustannuksista (euroina)	711000

36. Onko hanke tai sen aikaisempi vaihe saanut ulkopuolista rahoitusta?

ei

kyllä, mistä ja paljonko?